

Sygn. akt VIII Ka 426/ 14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Wiesław Oksiuta

Protokolant: Aneta Chardziejko

po rozpoznaniu w dniu 14 sierpnia 2014 roku

sprawy W. M.

obwinionego o czyn z art.97 kw

na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 11 grudnia 2013 roku sygn. akt XIII W 3352/ 12

I. Zaskarżony wyrok uchyla i na mocy art. 5 § 1 pkt 4 kpw w zw. z art. 45 § 1 kw postępowanie umarza.

II. Kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W. M. został obwiniony o to, że w dniu 14.04.2012 r. około godziny 12.22 na drodze nr (...) pomiędzy W. a H. kierując samochodem marki M. o nr rej. (...) wykonując manewr wyprzedzania nie zachował bezpiecznego odstępu wynoszącego mniej niż 1 metr od wyprzedzanego rowerzysty, tj. o wykroczenie z art. 97 k.w.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 11.12.2013 r. w sprawie o sygn. akt XIII W 3352/12 uznał W. M. za winnego popełnienia zarzucanego czynu i za to na mocy art. 97 k.w. wymierzył karę grzywny w wysokości 300 (trzysta) złotych.

Zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa opłatę w wysokości 30 złotych i zryczałtowane wydatki postępowania w wysokości 100 złotych.

Powyższy wyrok, na podstawie art. 103§2 i 4 k.p.w. zaskarżył w całości obwiniony.

1. Na podstawie art. 427§2 k.p.k. w zw. z art. 109§4 k.p.w., 109§1 k.p.w. wyrokowi temu zarzucił: naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie:

a. art. 5§1 pkt 4 k.p.w. poprzez wydanie w sprawie wyroku skazującego obwinionego W. M., pomimo istnienia negatywnej przesłanki procesowej w postaci przedawnienia orzekania, co stanowi bezwzględłą przyczynę odwoławczą przewidzianą w art. 104§1 pkt. 7 k.p.w.

-na wypadek nie uwzględnienia powyższego zarzutu:

2. Na podstawie art. 438 pkt. 2 k.p.k. oraz art. 427§2 k.p.k. w zw. z art. 109§2 k.p.w. wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

a. naruszenie art. 423§1 k.p.k. w zw. z art. 82§1 k.p.w. poprzez nie sporządzenie uzasadnienia wyroku pomimo złożenia przez obwinionego w ustawowym terminie wniosku o sporządzenie jego uzasadnienia.

b. naruszenie art. 424§1 i §2 k.p.k. w zw. z art. 82§1 k.p.w. poprzez brak uzasadnienia wyroku, a co za tym idzie nie wskazanie, jakie fakty Sąd uznał za udowodnione lub nie, na jakich w tej mierze Sąd oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych oraz nie wskazanie okoliczności, które Sąd miał na względzie przy wymiarze kary.

c. naruszenie art. 5§2 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść obwinionego tj. uznanie tylko na podstawie zeznań pokrzywdzonych, że obwiniony przy wykonywaniu manewru wyprzedzania nie zachował bezpiecznego odstępu.

3. Na podstawie art. 438 pkt. 3 k.p.k. oraz art. 427§2 k.p.k. w zw. z art. 109§2 k.p.w. wyrokowi zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mających wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

a. uznanie, że obwiniony dopuścił się zarzucanego mu czynu, w sytuacji gdy z okoliczności sprawy oraz zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że w chwili zaistnienia zdarzenia W. M. przebywał w miejscowości oddalonej o 16 kilometrów od wskazywanego miejsca zdarzenia,

b. ustalenie, że obwiniony nie zachował bezpiecznego odstępu podczas wykonywania manewru wyprzedzania jedynie w oparciu o subiektywne odczucia pokrzywdzonych,

c. uznanie, że to W. M. kierował samochodem opisywanym przez pokrzywdzonych. W sytuacji gdy dokumentacja fotograficzna znajdująca się w aktach sprawy, jak i zeznania przesłuchanych w trakcie procesu świadków jednoznacznie potwierdziły, że samochód o nr rej (...) kierowany przez W. M. nie odpowiada przedstawionemu opisowi.

Wskazując na powyższe zarzuty, na podstawie art. 427§1 i art. 437§1 k.p.k. w zw. z art. 109§2 k.p.w. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości, poprzez uznanie, że W. M. nie dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie

o uchylenie wyroku i umorzenie postępowania z uwagi na zaistnienie negatywnej przesłanki procesowej określonej w art. 5§1 pkt. 4 k.p.w.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obwinionego jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie o tyle, o ile wskazuje na zaistnienie po dacie wyrokowania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym ujemnej przesłanki procesowej w postaci przedawnienia orzekania, co zobligowało Sąd Okręgowy do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i umorzenia postępowania (art. 5§1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45§1 k.w.).

Zgodnie z dyspozycją art. 45§1 k.w. karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął jeden rok, a jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, z upływem 2 lat od popełnienia czynu. Przy czym, jeżeli w dacie orzekania w pierwszej instancji przedawnienie jeszcze nie nastąpiło, a obwiniony wystąpi z apelacją (nie dojdzie do uprawomocnienia się rozstrzygnięcia sądu I instancji) i w międzyczasie upłynie termin przedawnienia, to musi dojść w sądzie odwoławczym do uchylenia wyroku i umorzenia postępowania, nawet gdyby skarżący cofnął środek odwoławczy (vide Grzegorzczuk Tomasz komentarz do art. 45 kodeksu wykroczeń, LEX 2010).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy zauważyć należało, że wniosek o ukaranie obwinionego o czyn popełniony w dniu 14 kwietnia 2012 roku (k. 17 – 18) wpłynął do Sądu Rejonowego w Białymstoku w dniu 10 sierpnia 2012 roku. Biorąc pod uwagę datę czynu oraz fakt, że postępowanie zostało wszczęte przed upływem roku od jego popełnienia (w dniu 13 sierpnia 2012 roku k. 16) – w świetle dyspozycji art. 45§1 k.w. – nastąpiło

przedłużenie przedawnienia karalności do 2 lat, nadal jednak liczonych od daty popełnienia czynu (termin ten upływał w dniu 14 kwietnia 2014 roku).

O ile zatem podczas wyrokowania przez Sąd I instancji (w dniu 11 grudnia 2013 roku) przedawnienie jeszcze nie nastąpiło, to na obecnym etapie postępowania odwoławczego, toczącego się na skutek zaskarżenia w/w wyroku przez obwinionego karalność wykroczenia ustala (Sąd Odwoławczy orzekał w dniu 14 sierpnia 2014 roku). To zaś zdeterminowało rozstrzygnięcie o uchyleniu zaskarżonego wyroku i umorzeniu postępowania na mocy art. 5§1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45§1 k.w.

Jakkolwiek jednak przepis art. 45§1 k.w. przewiduje ustalenie karalności wykroczenia po upływie określonego terminu (jednego roku lub dwóch lat od popełnienia czynu), nie uniemożliwia wydania orzeczenia uniewinniającego (vide Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 lipca 1995 roku w sprawie o sygn. akt II KRN 85/95, LEX nr 24637, Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 2 lipca 2002 roku w sprawie o sygn. akt IV KKN 264/99, LEX nr 54407. Stąd należało odnieść się do ustaleń Sądu Rejonowego w zakresie popełnienia przez obwinionego przypisanego mu czynu, również kwestionowanych w zarzutach apelacyjnych.

I tak stwierdzić należy, że w ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy orzekający w niniejszej sprawie, na podstawie prawidłowo ocenionego materiału dowodowego, przyjął trafne ustalenia w przedmiocie winy i prawnie – karnej oceny zachowania obwinionego W. M.. Powyższego nie był w stanie podważyć żaden z zarzutów podniesionych w środku odwoławczym.

Przechodząc do ich omawiania rozpocząć należy od odniesienia się do sytuacji, która stała się przedmiotem części zarzutów apelacyjnych (obraży art. 423§1 k.p.k. w zw. z art. 82§1 k.p.w. i art. 424§1 i§2 k.p.k. w zw. z art. 82§1 k.p.w.), a mianowicie braku sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Jakkolwiek uchybienie to zaistniało w przedmiotowej sprawie, to – zdaniem Sądu Okręgowego – nie miało wpływu na treść orzeczenia (porównaj w tym zakresie m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 190/13, KZS 2013/10/99), zważywszy, że nie uniemożliwiło ono przeprowadzenia kontroli odwoławczej w sprawie. Nadto – wbrew stanowisku obwinionego – nie naruszyło ono jego praw do obrony. Z treści apelacji W. M. wynika, że nie miał on żadnych trudności w merytorycznym odniesieniu się do wyroku. W świetle prawidłowo ocenionego przez Sąd Rejonowy materiału dowodowego nieskuteczna okazała się jednak przedstawiona przez apelującego argumentacja.

Wbrew stanowisku W. M. nie budzi żadnych zastrzeżeń Sądu Okręgowego oparcie rozstrzygnięcia przez Sąd I instancji na zeznaniach K. K. i M. C., które w zakresie istotnych elementów zdarzenia były spójne, logiczne i znalazły odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym, w tym zeznaniach K. W. i A. K., informacji z firmy (...) i paragonów fiskalnych.

Już w swoich pierwszej relacji przedstawionej w toku postępowania K. K. opisując przebieg zdarzenia jakie miało miejsce w dniu 14 kwietnia 2012 roku na trasie W. – H., po której poruszał się rowerem wraz z M. C. wskazał, że kierujący M. wykonywał manewr wyprzedzania w odległości mniejszej niż 1 m. od jego pojazdu. Przy tym wskazał, że zapamiętał, że samochód był koloru jasnego i że na tylnej części samochodu była naklejka z napisem V. (k. 3v). Powyższe potwierdził na rozprawie. W tożsamy sposób przebieg zdarzenia opisała M. C. wskazując, że nie zapamiętała koloru, ale mikrobus oznaczony był napisem V. (k. 8v). W ten sam sposób zeznała również przed Sądem (k. 36).

Przeciwnie do twierdzeń apelującego fakt, że świadkowie nie zapamiętali kolorystyki pojazdu nie dyskredytuje ich zeznań, zwłaszcza, że obwiniony – jak sam stwierdził – podróżował wówczas pojazdem należącym do firmy (...) koloru białego, a więc jasnego. Z kolei z zeznań właściciela firmy (...) (k. 88), jak i jego pracownicy K. W. (k. 87v) wynika, że samochody były oznaczone z tyłu logo firmy (...) (czyli tak jak wskazali świadkowie). Fakt zaś, że zdarzało się odklejanie się tych nalepek, nie pozwala oprzeć ustaleń w zakresie zdarzenia z dnia 14.04.2012 r. na przedstawionych w toku postępowania przez obwinionego zdjęciach, które przedstawiają pojazd bez logo.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższy, korespondujący ze sobą materiał dowodowy, jednoznacznie wskazuje, że to W. M. był sprawcą zarzuconego czynu.

Wprawdzie na przedmiotowej trasie, jak wskazuje apelujący jeździ także innych pięciu kierowców firmy (...). Powołując się na tą okoliczność obwiniony pominął jednak całkowicie, że z informacji uzyskanych z w/w firmy wynika, że tylko obwiniony wykonywał w tym czasie, na tej trasie kurs (k. 60).

Przy tym żadnych zastrzeżeń Sądu Okręgowego nie budzi przyjęcie, że do zdarzenia doszło około (a więc w przybliżeniu) 12.22. Taki czas spisał z telefonu komórkowego K. K. po zdarzeniu (k. 35v). Z kolei analiza paragonów fiskalnych, informacji z firmy (...) oraz zeznań K. W. (k. 129v) wskazuje, że kurs W. M. był w tym dniu kilka minut opóźniony.

Reasumując, w pełni należy podzielić stanowisko Sądu Rejonowego, iż W. M. dopuścił się zarzuconego mu wykroczenia z art. 97 k.w.

Stwierdzić przy tym należy, biorąc pod uwagę zarzut podniesiony przez apelującego, że dla oceny, czy została naruszona reguła in dubio pro reo (art. 5§2 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w.) nie są miarodajne wątpliwości strony procesowej, ale to, czy sąd orzekający wątpliwości takie powziął i rozstrzygnął je na niekorzyść obwinionego, albo to, czy w świetle realiów konkretnej sprawy wątpliwości takie powinien powziąć. W ocenie Sądu Okręgowego żadna z w/w sytuacji nie zaistniała w rozpatrywanej sprawie.

Wskazując na powyższe stwierdzić należy, że wyrok Sądu Rejonowego podlegał wzruszeniu jedynie z racji zaistnienia na etapie postępowania odwoławczego negatywnej przesłanki procesowej w postaci przedawnienia orzekania, co zdeterminowało konieczność uchylecia wyroku i umorzenia postępowania (art. 5§1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45§1 k.w.)..

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono, na podstawie art. 118§2 k.p.w. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. art. 119 k.p.w.